ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ • ОБЛАСТ РУСЕ

7150 Две могили, бул.”България”84, тел./факс 08141/9208, e-mail: obshtina@dvemogili.bg

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ

2021-2022 г.

Приета с Решение № 235, взето на заседание на Общински съвет – Две могили с Протокол № 13/30.10.2020 г.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

1. ВЪВЕДЕНИЕ *стр. 3*

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ГОТОВНОСТТА НА ОБЩИНАТА И НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ *стр. 6*

3. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА *стр. 7*

4. СТРАТЕГИЧЕСКИ, ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ И МЕРКИ *стр. 8*

5. КООРДИНИРАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА *стр. 19*

6. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ *стр. 20*

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Образованието е национален приоритет и като процес включва обучение, възпитание и социализация. Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование. То е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Разработването на Стратегията цели да се определят приоритетите в развитието на системата за предучилищното и училищното образование в общината, целите и мерките за тяхното реализиране и да се ангажират отговорните за това институции.

1.1. *Нормативни изисквания*

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Две могили е разработена в изпълнение на разпоредбата на чл. 197, ал. 1 и ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование и в съответствие с Областната стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците 2021/2022 г. на област Русе, приета с Протокол № 1/2020 година на заседание на Областен съвет за развитие.

Институциите в системата на предучилищното и училищното образование са детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и специализираните обслужващи звена.

Участниците в образователния процес и институциите си партнират с общините и с други заинтересовани страни.

Главна ценност в образователната система е детето/ученикът. Всяка идея за развитие на българското училищно образование и предучилищно възпитание и подготовка, всяко едно действие в тази насока трябва да бъдат осмисляни и прокарани през призмата на тази ценност. Интересите на останалите участници в образователния процес – учители, директори, кметове и общинска администрация, министър и администрация на Министерството на образованието и науката, издатели на учебници и учебни помагала и други, следва да бъдат подчинени на една основна цел, а именно: осигуряване на равен достъп и качествено образование за нашите деца, както и подкрепа за личностното им развитие.

Промените, които настъпват в българското образование са свързани със свободното движение на хора, правото на избор и изискванията на родителите, относно образователните институции.

Институциите в системата на предучилищното и училищното образование, съгласно чл. 174, ал. 1 от ЗПУО, осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги. Образователните институции предоставят подкрепа за личностно развитие на всички деца и ученици, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на децата и учениците.

Съгласно чл. 177, ал. 1 от ЗПУО, подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна. Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в детските градини, училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР).

За организиране и координиране на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в детската градина и училището в началото на всяка учебна година със заповед на директора се определя координатор, който координира работата на екипите за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) и дейностите с педагогическите специалисти и с родителите във връзка с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците.

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички деца и ученици, гарантира участието и изявата им в образователния процес и включва:

- ✓ екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- ✓ допълнително обучение по учебни предмети;
- ✓ допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- ✓ допълнителни консултации по учебни предмети;
- ✓ консултации по учебни предмети;
- ✓ кариерно ориентиране на ученици;
- ✓ занимания по интереси;
- ✓ библиотечно-информационно обслужване;
- ✓ грижа за здравето;
- ✓ осигуряване на общежитие;
- ✓ поощряване с морални и материални награди;
- ✓ дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- ✓ ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- ✓ логопедична работа.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания и включва:

- ✓ работа с дете или ученик по конкретен случай;
- ✓ психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- ✓ осигуряване на достъпна архитектурна среда, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- ✓ предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- ✓ ресурсно подпомагане.

Съгласно чл. 188 от ЗПУО и чл. 70 от Наредбата за приобщаващото образование, допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците. В началото на всяка учебна година със заповед на директора се създава екип за подкрепа за личностно развитие за определено дете или ученик. Функциите на екипите са:

1. идентифицира силните страни на детето или ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика;
3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Според вида си допълнителната подкрепа е краткосрочна и дългосрочна. Краткосрочната подкрепа обхваща периода от минимум една учебна година до максимум края на съответния етап от степента на образование. Дългосрочната подкрепа се предоставя за повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение на детето/ученика.

Качественото образование предполага непрекъснато надграждане на знания и умения с оглед максимално развитие на потенциала на всяко дете и възможност за пълноценна социална реализация. Образованието трябва да позволи да се развие заложеното у всяко дете. То трябва да насърчава проявлението и максималното развитие на способностите на детето, както в процеса на обучение, така и в процеса на възпитание.

2. *АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ГОТОВНОСТТА НА ОБЩИНАТА И НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ*

2.1. *Състояние на общинската мрежа от образователни институции за учебната 2020/2021 г.*

На територията на Общината има три общински училища и две детски градини с прилежащи два филиала. Училищата са едно средно, едно основно и една професионална гимназия. Общият брой на учениците в общинските училища за учебната 2020/2021 г. е 614 бр. Разпределени са в 3 училища – 2 в града и 1 в село Баниска. Броят на педагогическите специалисти е 68, а броят на непедагогическия персонал е 29. Обучението се извършва на едносменен режим. Материално – техническата база на всяко едно училище и детска градина е в добро състояние за провеждане на нормален учебно – възпитателен процес. Броя на обучаващите се в момента деца и ученици, не отговаря на капацитета на сградите на училищата и детските градини в населените места.

ЦПЛРИСКИОНИС „Д- р Пангелов" град Две могили:

Центъра е обслужващо извънучилищно звено в системата на образованието със специфичен учебно – възпитателен процес за обучение и възпитание на деца от 6 до 19 години. Ръководството на Центъра е поверено на специалисти, творци и учители, които изпълняват общинската и държавната политика за работа с деца през свободното време. По данни от НЕИСПУО към октомври 2020 г. в Центъра се обучават 304 деца, като се работи в три основни направления: Изкуства, Наука и технологии и Спорт.

В тези направления децата/учениците могат да развият интересите си в различни и разнообразни форми, които да отговарят на потребностите в бързо променящото се съвремие на нови технологии, модерни танци, спортни тенденции чрез актуални за младежите хобита и занимания в свободното време. Същевременно, групите по фолклор са една приемственост на културните ценности и традиции на етносите, а спорта и танците развиват децата като здрави и пълноценни личности. Заниманията в отбор развиват адаптивност и работа в екип, формират навици, постоянство и дисциплина, създават приятелства. ЦПЛРИСКИОНИС – Две могили работи за равен старт на всички деца от община Две могили, независимо от тяхната социална прослойка и етнос.

Детският център е организатор на общински, национални състезания, конкурси, изложби и международни фестивали. Участия в редица спортни турнири от общинско, регионално, национално и международно равнище носят много награди и заемат призови

места. Децата от групата по приложни изкуства участват в редица конкурси за рисунки, организирани от община Две могили и на национално ниво.

Център за обществена подкрепа /ЦОП/ град Две могили:

В Центъра работят социални специалисти, терапевт, възпитатели и психолог. Разнообразните игрови подходи предразполагат децата към преоткриване на модела на поведение, морално-духовното развитие, творческата нагласа, социализацията и контактността. Центърът подтиква чрез образователно-възпитателни мероприятия децата от общината към различни дейности, хобита и интереси, чрез които да получат възможност за пълноценно реализиране като активни граждани на обществото. Такива са спорта, изкуствата, туризма, околна среда и др. Дейността на центъра е широко обхватна със специалисти, социални работници и психолог и е ключов фактор за положителното развитие на децата. Към настоящия момент функционират терапевтични ателиета: приложни изкуства; направи си сам; забавни игри; спорт, туризъм и околна среда. Деца и юноши с противообществени прояви се включват посредством отдел „Закрила на детето“ към терапевтичната дейност в този център. ЦОП приема потребители чрез направления на ОДЗ, предложения от други организации, по собствено желание, а в зависимост от посочената услуга се разпределят: превенция на отпадането от училище; превенция на отклоняващото се поведение; семейно консултиране и подкрепа на биологичното семейство; реинтеграция и деинституционализация; подкрепа за приемно дете след настаняване в приемно семейство.

3. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Нормативните промени изискват преобразуване на институции, дава се възможност за възникване на нови институции, променят се задачите на съществуващите, променят се взаимоотношенията между институциите. Тези многопосочни промени следва да се осъществят по начин, който осигурява непрекъсната грижа за децата и учениците и институциите да получат необходимата подкрепа в преходния период. Новите задачи на институциите и на педагогическите специалисти изискват нови компетентности, нов поглед на педагогическите специалисти върху собствената им работа. В училищата и детските градини са необходими и нови специалисти, с които ще се разшири и кръга на участниците в екипната работа, която е основен подход в приобщаващото образование. Реформата в предучилищното и училищно образование е свързана и с промени във финансирането на дейностите за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците. Осъществяването на ценностите и на организацията на приобщаващото образование изисква просветеност на родителската общност, чувствителност на обществото към проблемите на децата и

учениците, разбиране за отговорностите на всички и за необходимата толерантност и търпимост.

4. СТРАТЕГИЧЕСКА И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ И МЕРКИ

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

Оперативна цел 1: Осигуряване на процес и среда на учене, които премахват пречките пред ученето и създават възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Оперативна цел 2: Осигуряване на качество на човешките ресурси за ефективно посрещане на разнообразието от потребности на всички деца и ученици.

Оперативна цел 3: Организационно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищно образование за ефективно интегриране на целите, принципите, подходите и процедурите залегнали в Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващо образование.

Оперативна цел 4: Подобряване на материалните условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищно образование.

Оперативна цел 5: Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.

Оперативна цел 6: Сътрудничество с гражданското общество и подобряване на обществената информираност и чувствителност относно целите и принципите на приобщаващото образование.

ОСНОВНИ МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

По оперативна цел 1:

Мярка 1: Осигуряване на процес и среда на учене, които премахват пречките пред ученето и създават възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

- ✓ Извършване на оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците и разграничаване на нуждата от обща и от допълнителна подкрепа за личностно развитие (чл. 70 от Наредбата за приобщаващо образование).
- ✓ Изпълнение на нормативно определените практики за екипна работа на учителите съгласно чл. 16 от Наредба за приобщаващото образование за разпознаване – определяне на конкретни дейности от обща подкрепа за деца и ученици, насочени към

превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение и превенция на обучителните затруднения.

- ✓ Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6 годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище, като се отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното, емоционалното и творческото му развитие (чл. 10 от Наредбата за приобщаващо образование).
- ✓ Ранно оценяване от педагогическите специалисти в детската градина на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца - извършва се съгласно глава втора, раздел I на Наредба за приобщаващото образование (чл. 8 до чл. 11).
- ✓ В зависимост от степента и вида на увреждане на конкретно дете, коректно да бъдат определени часовете за ресурсно подпомагане, както и необходимостта от работа с други специалисти като психолог, логопед, рехабилитатор и др.

Мярка 2: Прилагане в образователните институции на методи и подходи за ефективна работа с децата и учениците с обучителни трудности във формите за обща подкрепа за личностно развитие (чл. 20, 23 - 26 от Наредба за приобщаващото образование). Организиране в училищата на допълнителни обучения и консултации по учебни предмети.

- ✓ Организиране в училищата на допълнителни обучения по учебни предмети, консултации по учебни предмети.
- ✓ Осъществяване на логопедична работа в училищата и детските градини като част от дейностите за целите на превенцията на комуникативните нарушения и обучителните затруднения (чл. 28 от Наредба за приобщаващото образование).
- ✓ Организиране на дейности за обща подкрепа за личностно развитие в център за подкрепа за личностно развитие съгласно чл. 33 от Наредба за приобщаващото образование – включване на децата и учениците в организирани обучителни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности; подпомагане на кариерното ориентиране на учениците; участие на децата и учениците в организирани групи за занимания по интереси; осъществяване на превенция на обучителните затруднения и на комуникативните нарушения и др.

Мярка 3: Организиране в образователните институции на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания в съответствие с нормативна уредба - ЗПУО и Наредба за приобщаващото образование.

- ✓ Създаване в училищата и детските градини на екипи за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) за всяко конкретно дете и ученик, за което ще се извършва оценка на индивидуалните потребности и ще се предоставя допълнителна подкрепа за личностно развитие - чл. 188, 189 от ЗПУО, чл. 128 и чл. 129 от Наредба за приобщаващото образование.
- ✓ Взаимодействие между ЕПЛР в детските градини и училищата с регионалния екип за подкрепа за личностно развитие (РЕПЛР) в РЦППО - Русе, във връзка с одобряването или не на оценките на индивидуалните потребности на децата/учениците от ЕПЛР или извършване на оценка в образователни институции, в които няма експертен капацитет за създаването на пълни екипи - чл. 190, ал. 3, т. 2 от ЗПУО.
- ✓ Разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за учениците със СОП и изготвяне на седмично разписание, съобразено с психо-физическите особености и индивидуалните потребности на ученика.
- ✓ Използване на разнообразни образователни стратегии, методи и техники за преподаване, обучение, възпитание, учене и мотивиране на учениците със СОП.
- ✓ Прилагане на ефективни подходи и педагогически и психологически техники за работа с деца и ученици с разстройства на речта, дефицит на внимание, нарушена концентрация на вниманието и хиперактивност, с аутизъм.
- ✓ Осигуряване на необходимите рехабилитации на децата и учениците със СОП - психо-социална, на слуха и говора, зрителна, на комуникативните нарушения, кинезитерапия.
- ✓ Използване на нормативните възможности за формиране на специални групи в училищата и детските градини при условията на чл. 194 от ЗПУО.
- ✓ Осигуряване на възможности за продължаване на обучението след VII клас, включително и професионална подготовка за учениците със СОП.

Мярка 4: Дейности в образователните институции и между всички компетентни институции за предотвратяване и адекватна и ефективна реакция при тежки нарушения на дисциплината и прояви на агресия и тормоз от и спрямо деца и ученици.

- ✓ Изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката или групата.
- ✓ Училищата и детските градини разработват, според своята специфика, дейности по превенция и интервенция въз основа на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното

образование и на алгоритъма за неговото прилагане, утвърдени от министъра на образованието и науката (чл. 44, ал. 3 от Наредба за приобщаващото образование).

- ✓ Провеждане на превантивни кампании срещу агресията и тормоза в училища и по общини.
- ✓ Запознаване и прилагане на нови подходи за справяне с гневните изблици и напрежението, решаване на възникналите проблеми и конфликтните ситуации без провокиране на ново напрежение, проучване и установяване какво се крие зад проблемното поведение на децата.
- ✓ Формиране у децата и учениците на умения за общуване чрез използване на игрови методи и техники.
- ✓ Прилагане в образователните институции на ефективни форми и методи за комуникация между училището и семейството.
- ✓ Въвеждане в училищата на практиката на наставничеството (индивидуална подкрепа за ученика от личност, която уважава, използване на посредник при решаване на конфликт в училище, консултиране с психолог/педагогически съветник) като начин за въздействие върху вътрешната мотивация (чл. 45 от Наредба за приобщаващото образование).
- ✓ Обобщаване и анализ на данни на областно ниво за наложените санкции на учениците по класове и видове санкции за учебна година.
- ✓ Повишаване на информираността на родителите относно изискванията на Наредбата за приобщаващото образование за отсъствията на учениците от учебни занятия и ролята на родителите в процедурите по налагане на санкции.

Мярка 5: Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици като средство за утвърждаване на позитивна самооценка и мотивиране.

- ✓ Организиране на училищно и общинско ниво на спортни празници, включително и съвместно с деца и ученици със СОП.
- ✓ Организиране на различни празници и състезания - на класно, училищно или общинско ниво.
- ✓ Организиране на културни събития в общините с участието на деца и ученици, които да представят своите таланти.
- ✓ Областен фестивал, концерт или друга форма за изява на деца със СОП, придружен с изложба и/или базар, по повод 3 декември - Международен ден на хората с увреждания.

Мярка 6: Дейности на образователните институции и общините за подкрепа на дарбите и талантите на децата и учениците. Прилагане на системи за поощрения и награждаване на децата и учениците на училищно, общинско и областно ниво.

- ✓ Прилагане на гъвкави форми за работа с даровити деца и ученици в ЦПЛР. Организиране на летни клубове по интереси за деца от 8 до 18 години (временно действащи групи през ваканциите по чл. 37, ал. 2, т. 3 от Наредба за приобщаващото образование).
- ✓ Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изявени дарби.
- ✓ Подкрепа за талантливи деца чрез Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби (по общини).
- ✓ Учредяване на морални и материални награди за децата и учениците на училищно и общинско ниво при постигнати изключителни успехи в учебната дейност и за върхови постижения и класиране на призови места при реализирането на изследователски проекти в конкретни предметни области, на творчески проекти или на проекти, свързани с иновации в образованието, при класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други форуми за изява на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, при прояви на гражданска доблест и участие в доброволчески или благотворителни инициативи (чл. 54 от Наредба за приобщаващото образование).

Мярка 7: Дейностите по кариерно ориентиране и консултиране като част от общата подкрепа за личностно развитие.

- ✓ Дейности по професионално ориентиране в училищата чрез игри, директно наблюдение и пряк контакт с хора от различни професии.
- ✓ Провеждане в училищата, осъществяващи професионално обучение, на седмица на професиите (напр. открита сцена, където ученици от различни професии да предложат различни дейности по изучаваните професии)
- ✓ Организиране на кръгли маси и работни срещи с работодатели, партньори, ученици, родители, Училищно настоятелство, Обществен съвет - на училищно, общинско и областно ниво.
- ✓ Представяне пред учениците със СОП и техните родители на възможностите, които училищата предлагат за тяхното професионално образование.

Мярка 8: Предотвратяване на напускането на училище и ефективно включване на отпаднали ученици обратно в образователната система.

- ✓ Прилагане на нормативната уредба за оценяване на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа на деца в риск, като се извършва оценка на рисковите и защитните фактори в ситуацията на детето или ученика и неговата среда, и се създава план за краткосрочна допълнителна подкрепа (чл. 73, ал. 2 от Наредба за приобщаващото образование).
- ✓ Проучване по общини на необхванатите в училище ученици от социално слаби и семейства от етническите малцинства.
- ✓ Подобряване на обмена на данни и координацията и сътрудничеството между институциите по конкретни случаи на напускане на образователната система, и по обхвата на учениците, подлежащи на задължително обучение.
- ✓ Разширяване на обхвата и ефективността на целодневната организация на учебния ден.
- ✓ Мерки за подкрепа на детето и ученика в прехода към училище и между образователните етапи и степени (чл. 127 от Наредба за приобщаващото образование).

Мярка 9: Познаване от страна на общините и образователните институции и използване на възможностите на Наредба № 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

- ✓ Разширяване на възможностите за включване на децата и младите хора във форми за съвременно здравно образование, с цел изграждане на знания, умения и нагласи, необходими през целия живот.

По оперативна цел 2

Мярка 1: Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини и в общинските институции за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

- ✓ Разширяване на психологическото обслужване на потребностите на децата и учениците и на обхвата на училища и детски градини, в които с децата и учениците работят психолози/педагогически съветници, ресурсни учители и други специалисти в зависимост от потребностите им (чл. 4, ал. 4 от Наредба за приобщаващото образование).
- ✓ Осигуряване на необходимия брой логопеди и рехабилитатори на слуха и говора
- ✓ Взаимодействие между образователните институции и общините за съвместно ангажиране на специалисти от общинските социални услуги.

- ✓ Развитие на практиката за назначаване на помощник на учителя при повече от три деца или ученици в групата/паралелката (чл. 112 от Наредба за приобщаващото образование).
- ✓ Използване на професионалните компетенции на специалистите, работещи в социалните услуги делегирани от държавата дейности (ЦОП, ЦСРИ, ЦНСТ, Дневни центрове) в подкрепа на децата със СОП и с рисково поведение.

Мярка 2: Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите, за идентифициране на потребностите и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

- ✓ Провеждане на обучения на училищно, общинско и на областно ниво (от РУО) за учители, педагогически съветници и други специалисти, работещи с деца и ученици, по теми, свързани с приобщаващото образование.
- ✓ Осигуряване на обучителни възможности за членовете на ЕПЛР в училищата и детските градини да прилагат нормативно предписаните методики на оценяване и дейности по оценка на индивидуалните потребности на детето и ученика (чл. 76 от Наредба за приобщаващото образование).
- ✓ Обучение на класни ръководители за ефективно изпълнение на специфичните допълнителни професионални задължения.
- ✓ Осигуряване на въвеждащо и продължаващо обучение от Регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование на лица, назначени на длъжността „помощник на учителя“ за групи и класове с повече от три деца или ученици със СОП (чл. 145, ал. 4 - 6 от Наредба за приобщаващото образование).

Мярка 3: Осигуряване на методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие в училищата и детските градини, както и на координаторите в училищата и детските градини по чл. 7 от Наредбата за приобщаващото образование.

- ✓ Сътрудничество между педагогическите специалисти и обмен на добри практики. Организиране на форуми за споделяне на опит и добри практики от педагогическите специалисти - на училищно, общинско и областно ниво.

По оперативна цел 3:

Мярка 1: Развитие на капацитета на училищата и детските градини за успешно прилагане на нормативната уредба за приобщаващо образование.

- ✓ Детските градини, училищата и ЦПЛР включват в годишните си планове дейности, срокове и отговорници за предоставяне на подкрепа за личностно развитие и изготвят

обобщени доклади за състоянието на процеса на приобщаващото образование (чл. 6 от Наредба за приобщаващото образование).

- ✓ Директорите на детските градини и училищата определят координиращ екип в институцията в началото на всяка учебна година. Ролята на координиращия екип е да организира и координира процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, работата на екипите за подкрепа за личностно развитие. (чл. 7 от Наредба за приобщаващото образование).

Мярка 2: Създаване и укрепване на капацитета на регионалния екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности по чл. 190 от ЗПУО към Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование.

Мярка 3: Укрепване на новите функции и взаимоотношения с останалите институции на преобразувания Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование съгласно § 21 от Преходните и Заключителни разпоредби на ЗПУО - информиране на образователните институции за случаите, които изискват контакти и взаимодействие с РЦППО, предоставяне на модели на документация, ефективна обратна връзка от страна на РЦППО, събиране от РЦППО на нормативно определената информацията (чл. 147, ал. 2 от Наредба за приобщаващото образование).

Мярка 4: Специална образователна подкрепа съгласно § 13 от Преходните и Заключителни разпоредби на ЗПУО, осъществявана от Държавен Център за специална образователна подкрепа Русе:

- ✓ Организиране на обучението на деца и ученици със СОП в изнесени групи в ЦСОП по реда на чл. 195 на ЗПУО;
- ✓ Създаване на координиращ екип по чл. 183 на Наредба за приобщаващото образование;
- ✓ Осигуряване на педагогическа и психологическа подкрепа на децата и учениците със СОП за оптимално развитие на силните страни и способностите, коригиране и компенсиране на обучителните затруднения, постигане на очакваните резултати от обучението, стимулиране на цялостното им развитие за успешна социална и професионална реализация.

Мярка 5: Проучване на възможността, необходимостта и обхвата от разкриване на дейности за допълнителна подкрепа към съществуващи центрове в областта, с които общината си взаимодейства.

Мярка 6: Възлагане от страна на община Две могили на дейностите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици на ЦПЛР

Мярка 7: Възлагане от страна на община Две могили на дейностите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици на лицензирани доставчици на социални услуги за деца съгласно чл. 198, ал. 2 и 3 от ЗПУО. Дейностите, които могат да се възлагат по този ред са: превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици, ресурсно подпомагане на деца и ученици със СОП, педагогическа и психологическа подкрепа, програми за подкрепа и обучение на семействата.

По оперативна цел 4:

Мярка 1: Подобряване на достъпността на архитектурната среда в образователните институции като част от осигуряването на подкрепяща среда.

- ✓ Изграждане на съоръжения за достъпност на входовете на училищата и детските градини;
- ✓ Изграждане и адаптиране на детски площадки и съоръжения за игра в училищата и детските градини за деца с увреждания;
- ✓ Изграждане на адаптирани санитарни възли в детските градини, училищата и обслужващите звена за децата със специални образователни потребности;

Мярка 2: Подобряване на достъпната физическа среда в образователните институции като начин за предоставяне на равен достъп до образование на децата и учениците, чрез изпълнение на нормативно определените елементи на физическата достъпност.

Мярка 3: Подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции, съобразно нормативните изисквания (чл. 106, ал. 4 от Наредба за приобщаващото образование);

- ✓ Създаване и оборудване на кабинет за ресурсно подпомагане във всяко училище и детска градина, в които има деца със СОП и периодично обновяване на ресурсните кабинети с дидактични материали;
- ✓ Организиране при необходимост на работни и игрови кътове за индивидуална работа или за работа на пода, както и кътове за почивка в класната стая или в стаята на групата, където заниманията и почивките се осигуряват с подкрепата на ресурсен учител или на помощник на учителя в помощ на децата и учениците със сензорно - интегративна дисфункция, комуникативни нарушения, разстройство от аутистичния

спектър или други състояния, изискващи такава организация на пространството в класната стая в училището или в стаята на групата в детската градина;

- ✓ Реализиране на проекти по Националните програми на МОН, насочени към осигуряване на съвременна образователна среда, достъпност и сигурност на средата.

Мярка 4: Осигуряване на специализиран транспорт от дома на детето с увреждане до съответната детска градина, училище или ЦСОП. Подкрепа и наблюдение на изпълнението на задълженията на общините за осигуряването на специализиран транспорт за децата с увреждания.

Мярка 5: Организиране на необходимите разумни улеснения за участие на учениците със СОП в национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити (чл. 109 от Наредба за приобщаващото образование).

По оперативна цел 5:

Мярка 1: В изпълнение на чл. 7, ал. 4, т. 15 от Наредбата за приобщаващото образование, Регионалното управление на образованието след края на учебната година обобщава докладите от детските градини и училищата за състоянието на процеса на приобщаващото образование и предоставя информацията на областния управител.

Мярка 2: Поддържане на работещи практики за изпълнение на нормативните изисквания за уведомяване на отделите за закрила на детето от страна на училищата и детските градини.

Мярка 3: Развитие на ефективни форми за работа с родителите на деца и ученици с обучителни трудности и със специални образователни потребности. Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на децата със СОП – консултиране с психолози, логопеди, социални работници, тренинги и др. Повишаване информираността на родителите относно затрудненията в образователния процес на техните деца и възможностите за преодоляването им (консултации, допълнително обучение, форми за извънкласни и извънучилищни дейности).

Мярка 4: Работа с родителите на деца и ученици с изявени дарби:

- ✓ Консултиране на родителите на деца с изявени дарби и насочване към специалисти за развитие на детето;
- ✓ Създаване и поддържане на общински сайтове с подробна информация за институции, специалисти, форми (конкурси, пленери, олимпиади, школи, клубове и пр.), насочващи към развитие на дарби и таланти;

- ✓ Разяснителни и информационни кампании за предлаганите услуги за деца с изявени дарби, специалисти в различните сфери на развитие и общински програми и мерки за стимулиране на деца с изявени дарби;
- ✓ Популяризиране на дарители, кампании и юридически лица, подкрепящи даровити и талантливи деца.

Мярка 5: Подобряване на координацията и сътрудничеството между институции по отношение на работата с децата в риск и деца, жертви на насилие:

- ✓ Прилагане на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция;
- ✓ Прилагане на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, утвърден със Заповед № РД09-1871/18.12.2015 г. на министъра на образованието и науката;
- ✓ Съвместни дейности на институциите в системата на предучилищното и училищното образование с ОЗД и Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие (периодични срещи, планове за действие, годишни анализи);
- ✓ Образователни програми и кампании в училище и/или в рамките на ЦОП и/или МКБППМН за превенция на рисково поведение (агресия; насилие; отклоняващо се и рисково поведение на деца и ученици);

Мярка 6: Взаимодействия между участниците в образованието и институциите по отношение на отпадането от училище.

- ✓ Ангажиране с конкретни мерки на обществените съвети, ученическите съвети, ученици и родители в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и в обществото;
- ✓ Използване на пълния потенциал на наставничеството за работа с ученици, застрашени от отпадане от образователната система;
- ✓ Развитие на целодневна организация на учебния процес, като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси;

- ✓ Сътрудничество с библиотеките, мерки за повишаване на грамотността в полза на предотвратяване на обучителните трудности и отпадане;

По оперативна цел 6:

Мярка 1: Дейности, насочени към местната общественост, за повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците със специални образователни потребности.

- ✓ Провеждане на разяснителни кампании, чрез които да се даде яснота за начина, по който протича процеса на приобщаване, неговият смисъл и ефект за всички деца.
- ✓ Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.
- ✓ Промяна на нагласите в училищата и детските градини, в които да възприемат индивидуалните различия между децата като източник на богатство и разнообразие, а не като проблем.

Мярка 2: Дейности за осигуряване на достъп до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и представянето им в достъпен формат като част от условията за равен достъп до образование (чл. 104 и 107, т. 2 от Наредба за приобщаващото образование).

- ✓ Организиране на кампании за информиране на семействата на деца с увреждания за правата, задълженията и възможностите за ранно включване на децата в образователната система.

Мярка 3: Сътрудничество и изграждане на устойчиви партньорства с граждански организации в различни аспекти като квалификация на педагогическите специалисти, осигуряване на специалисти, проучвания, кампания, партньорски проекти.

Мярка 4: Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора със средно и висше образование от етническите малцинства за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

5. КООРДИНИРАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Община Две могили отговаря за цялостното изпълнение на общинската стратегия и приноса към изпълнението на областната стратегия. Целите се постигат с общите усилия на всички заинтересовани от процеса страни, в съответствие с компетенциите им и планираните цели и дейности.

За изпълнение на общинската стратегия, ежегодно до 30 април, общинския съвет по предложение на кмета и след съгласуване с Регионалното управление на образованието, приема годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие. Съгласуваният и приет годишен план се изпраща на областния управител до 15 май.

Изпълнението на Годишния общински план се координира и отчита по ред, определен от кмета на Община Две могили и в сроковете, посочени в чл. 197, ал. 3 от ЗПУО. Изпълнението на Общинския план се отчита и на областно ниво – до 01 март на следващата година в областна администрация Русе следва да се представи отчет за изпълнението на дейностите по Общинския годишен план.

Събирането на информация за изпълнените дейности и постигнатите индикатори по изпълнение на целите на областната стратегия започва три месеца преди да изтече срокът на стратегията. В същия период започва и организацията за изготвянето на нова Областна стратегия за следващия период.

6. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Общинската стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в Община Две могили (2021-2022) ще бъде публикувана на интернет страницата на Община Две могили и на интернет страниците на училищата в Община Две могили.